

Paralēlie aizdevumi

Finanšu instrumenta ieguldījumu stratēģija saskaņā ar 2017.gada 8.augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr.461 "Grozījumi Ministru kabineta 2016. gada 15. jūlija noteikumos Nr. 469 "Noteikumi par paralēlajiem aizdevumiem saimnieciskās darbības veicējiem konkurētspējas uzlabošanai".

Indikatīvā ieguldījumu stratēģija

1. Finanšu instrumenta mērķis	1.1. Finanšu instrumenta mērķis ir sekmēt komersantu un lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību attīstību un konkurētspēju, sniedzot finansējumu mezanīna aizdevumu veidā dzīvotspējīgu uzņēmējdarbības projektu īstenošanai.
2. Ieviešanas modelis	2.1. Finanšu instrumenta ietvaros Finansējuma saņēmējs nodrošinās aizdevumus komersantiem dzīvotspējīgu biznesa projektu īstenošanai – investīcijām, sniedzot paralēlos aizdevumus kopā ar komercbanku aizdevumiem. 2.2. Finansējuma saņēmējs izveido atsevišķu finanšu bloku – paralēlo aizdevumu fondu, kura apjomu veido Eiropas Reģionālās attīstības fonda (turpmāk – ERAF) finansējums, Finansējuma saņēmēja piesaistītais finansējums un fonda ieņēmumi. Fonda ieņēmumus veido procentu ieņēmumi no izsniegtajiem aizdevumiem, līgumsodi un komisiju ieņēmumi. Finansējuma saņēmēja vadības izmaksas, riska segums sagaidāmajiem zaudējumiem tiek finansēts un ieņēmumi no brīvo līdzekļu noguldīšanas tiek gūti Fondu fonda līmenī.
3. Finanšu instrumenta finansējums un darbības periods	Saskaņā ar spēkā esošo MK noteikumu redakciju, pieejams Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansējums 7 milj. EUR apmērā, tomēr atbilstoši Ekonomikas ministrijas plānotajiem grozījumiem programmas finansējumā, kuri paredz precizēt pieejamo ERAF finansējumu, nosakot snieguma rezervi: 3.1. Kopējais finanšu instrumentam paredzētais finansējums ir 16.2 milj. EUR : 3.1.1 ERAF finansējums – 7 milj. EUR (t.sk. 1.2 milj.EUR vadības izmaksu segšanai), no kuriem pieejamais finansējums ir 5,71 milj.EUR ,

	<p>savukārt snieguma rezerve paredzēta 1.29 milj.EUR;</p> <p>3.1.2. ALTUM finansējums - 9.2 miljoni EUR¹.</p> <p>3.2. Darbības periods – indikatīvi paralēlo aizdevumu līgumu noslēgšana līdz 2020.gada 31.decembrim.</p>
<p>4. Finanšu produkta nosacījumi</p>	<p>4.1. Paralēlais aizdevums ir subordinēts attiecībā pret kredītiestādes sniegto ilgtermiņa kredītu vai finanšu līzingu un ir pastiprināts ar zemāku nodrošinājuma kārtu nekā kredītiestādes sniegtais ilgtermiņa kredīts vai finanšu līzings.</p> <p>4.2. Paralēlo aizdevumu piešķir sākotnējām investīcijām vai sākotnējām investīcijām jaunā ekonomiskā aktivitātē saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 2. panta 49. un 51. punktā sniegtajām definīcijām, ja vienlaikus tiek izpildīti šādi nosacījumi:</p> <p>4.2.1. aktīvi ir jauni (izņemot gadījumus, ja saimnieciskās darbības veicējs ir sīkai (mikro), mazais un vidējais saimnieciskās darbības vecējs un izņemot uzņēmējdarbības vietas iegādi) vai lietoti atbilstoši Komisijas regulas Nr. 651/2014 14. panta 6. punkta otrās daļas nosacījumiem;</p> <p>4.2.2. nemateriālie aktīvi atbilst Komisijas regulas Nr. 651/2014 14. panta 8. punkta nosacījumiem.</p> <p>4.2.3. ieguldījumi paliek Latvijas Republikā atbilstoši prasībām, kas noteiktas Komisijas regulas Nr. 651/2014 14. panta 5. punktā;</p> <p>4.2.4. sniegtajam atbalstam ir stimulējoša ietekme atbilstoši pazīmēm, kas noteiktas Komisijas regulas Nr. 651/2014 6. panta 2. punktā.</p> <p>4.3. Paralēlo aizdevumu būtiskām pārmaiņām ražošanas procesā un esošas uzņēmējdarbības vietas darbības dažādošanai var piešķirt, ja tiek ievēroti Komisijas regulas Nr. 651/2014 14. panta 7. punkta nosacījumi.</p> <p>4.4. Paralēlā aizdevuma minimālā summa ir 50 000 EUR.</p>

¹ Saskaņā ar MK noteikumiem Nr.469 ALTUM finansējums ir valsts aizdevums, kas būs pieejams pēc līguma noslēgšanas ar Valsts kasi.

4.5. Paralēlā aizdevuma maksimālā summa ir 5 000 000 EUR.

4.6. Paralēlā aizdevuma apmērs nedrīkst pārsniegt komercbankas piešķirtā aizdevuma apmēru un tā maksimālais apmērs:

4.5.1. ir līdz **2 000 000 EUR**, un tas nepārsniedz 45% no projekta attiecināmajām izmaksām ;

4.5.2. ir no 2 000 000 līdz **5 000 000 EUR**, un tas nepārsniedz 35% no projekta attiecināmajām izmaksām sīkajam (mikro), mazajam un vidējam saimnieciskās darbības veicējam

4.7. Paralēlā aizdevuma maksimālais atmaksas termiņš nepārsniedz 10 gadus. Projektiem nekustamā īpašuma iegādes, celtniecības vai rekonstrukcijas jomā nepārsniedz 15 gadus.

4.8. Paralēlajiem aizdevumiem var piemērot pamatsummas atmaksas atlikto termiņu, ja projekta īstenošanai piešķirtā kredītiestādes finansējuma daļai tiek piemērots pamatsummas atmaksas atliktais termiņš. Šajā gadījumā paralēlajiem aizdevumiem pamatsummas atmaksas atliktais termiņš nedrīkst pārsniegt kredītiestādes piešķirtā finansējuma pamatsummas atlikto termiņu vairāk par 12 mēnešiem.

4.8.' Paralēlajiem aizdevumiem, kuri paredzēti nekustamā īpašuma iegādei, būvniecībai vai rekonstrukcijai un kuru pamatsummas atmaksas atliktais termiņš:

4.8.'1. nepārsniedz 10 gadus, pamatsummu sāk atmaksāt ne vēlāk kā trīs gadus pirms aizdevuma atmaksas termiņa beigām;

4.8.'2. nepārsniedz 15 gadus, pamatsummu sāk atmaksāt ne vēlāk kā piecus gadus pirms aizdevuma atmaksas termiņa beigām.

4.9. Paralēlajam aizdevumam tiek noteikta mainīgā procentu likme.

4.10. Paralēlā aizdevuma kopējā gada procentu likme ir vienāda ar kredītiestādes ilgtermiņa kredīta vai finanšu līzings gada procentu likmi (bet ne mazāk kā 2.5%), pieskaitot Valsts kases resursu cenu.

4.11. Saimnieciskās darbības veicējs nodrošina finansiālo ieguldījumu (tajā skaitā kredītiestādes izsniegtu ilgtermiņa kredītu vai finanšu līzingu) vismaz

	<p>25% apmērā no projekta attiecināmajām izmaksām. Par šo finansiālo ieguldījumu nav saņemts nekāds publiskais atbalsts, tajā skaitā nav saņemts valsts vai pašvaldību galvojums, kā arī šis finansējums nav valsts vai pašvaldības izsniegts kredīts uz atvieglotiem nosacījumiem.</p>
<p>5. Gala saņēmēji</p>	<p>5.1. Gala saņēmēji ir mazie un vidējie saimnieciskās darbības veicēji un lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības.</p> <p>5.2. Paralēlo aizdevumu nepiešķir šādiem saimnieciskās darbības veicējiem, kuriem:</p> <p>5.2.1. saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu (nodevu) parādnieku datubāzē pieejamo informāciju ir nodokļu vai nodevu parādi, tajā skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parādi, kas kopsummā pārsniedz 150 euro;</p> <p>5.2.2. tas atbilst grūtībās nonākuša komersanta statusam saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 2. panta 18. punkta definīciju.</p> <p>5.2.3. uz kuriem attiecas līdzekļu atgūšanas rīkojums, kas minēts Komisijas regulas Nr. 651/2014 1. panta 4. punkta "a" apakšpunktā;</p>
<p>6. Neatbalstāmās nozares un darbības</p>	<p>6.1. Paralēlo aizdevumu nepiešķir šādām darbībām un nozarēm:</p> <p>6.1.1. Komisijas regulas Nr. 651/2014 1. panta 2. punktā noteiktajām darbībām;</p> <p>6.1.2. Komisijas regulas Nr. 651/2014 1. panta 3. punktā noteiktajām nozarēm;</p> <p>6.1.3. Komisijas regulas Nr. 651/2014 13. panta "a" punktā noteiktajām nozarēm;</p> <p>6.1.4. Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 17.decembra Regulas (ES) Nr.1301/2013 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un īpašiem noteikumiem attiecībā uz mērķi "Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai" un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1080/2006 3.panta 3.punkta "a", "b" un "c" apakšpunktā noteiktajām nozarēm un darbībām;</p>

	<p>6.1.5. Elektroenerģijai un siltumapgādei;</p> <p>6.1.6. Ieroču un munīcijas tirdzniecībai;</p> <p>6.1.7. Tabakas izstrādājumu ražošanai un tirdzniecībai;</p> <p>6.1.8. vairumtirdzniecībai un automobiļu un motociklu mazumtirdzniecība un remontam.</p> <p>6.1.9. Alkohola tirdzniecībai;</p> <p>6.1.10. Azartspēlēm un derībām;</p> <p>6.1.11. Finanšu un apdrošināšanas darbībai;</p> <p>6.1.12. Operācijām ar nekustamo īpašumu, izņemot gadījumus, ja aizdevums tiek piešķirts nekustamā industriālā īpašuma attīstīšanai un nekustamā īpašuma attīstīšanai, lai to nodotu viesu izmitināšanas un apkalpošanas operatoram;</p> <p>6.1.13. Automobiļu, individuālās lietošanas priekšmetu, sadzīves aparatūras un sadzīves iekārtu iznomāšanai;</p> <p>6.1.14. Sabiedrisko, politisko un citu organizāciju darbībai;</p> <p>6.1.15. Mājsaimniecību kā darba devēju darbībai;</p> <p>6.1.16. Transportlīdzekļu un transporta aprīkojuma iegādei saimnieciskās darbības veicējiem, kas darbojas transporta nozarē</p> <p>6.1.17. Neapbūvētas vai apbūvētas zemes iegādei, ja zemes iegādes summa pārsniedz 10 % no paralēlā aizdevuma summas .</p>
<p>7. Izejas politika</p>	<p>7.1. Paralēlo aizdevumu fonda plānotais beigu (aizdevumu atmaksas, piedziņas pabeigšanas) termiņš ir 2035.gads.</p> <p>7.2. Saņemtās atmaksas (procentu ieņēmumi, komisijas, līgumsodi, paralēlo aizdevumu pamatsummas) tiek uzskaitītas Fondu fondā proporcionāli publiskā finansējuma daļas apmēram. Saņemtās atmaksas proporcionāli Finansējuma saņēmēja finansējuma daļas apmēram tiek atgrieztas Finansējuma saņēmējam.</p> <p>7.3. Attiecībā uz paralēlajiem aizdevumiem, kas klasificēti kā zaudēti, publiskā finansējuma daļa</p>

	<p>Paralēlo aizdevumu fondā tiek samazināta par aizdevuma saistību pamatsummas daļu. Ja zaudējumos norakstīto paralēlo aizdevumu apmērs pārsniedz publiskās finansējuma daļas lielumu, par attiecīgo zaudējumu apmēru tiek samazināta Finansējuma saņēmēja finansējuma daļa.</p>
<p>8. Valsts atbalsts</p>	<p>8.1. Paralēlo aizdevumu sniedz kā <i>reģionālo atbalstu</i> ieguldījumiem saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 13.un 14.pantu</p> <p>8.2. Subsīdijas ekvivalents paralēlajiem aizdevumiem ir vienāds ar saimnieciskās darbības veicējam piešķirtā paralēlā aizdevuma apmēru.</p> <p>8.3. Šo noteikumu ietvaros piešķirto ERAF finansējumu nedrīkst apvienot ar citu valsts atbalstu par vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām gadījumā, ja izmaksas tiek finansētas no Eiropas Savienības fondu līdzekļiem vai Norvēģijas finanšu instrumenta ietvarā saņemtā finansējuma.</p> <p>8.4. Šo noteikumu ietvaros paralēlo aizdevumu nevar saņemt, ja saimnieciskās darbības veicējs ir beidzis tādu pašu vai līdzīgu darbību Eiropas Ekonomikas zonā divu gadu laikā pirms paralēlā aizdevuma pieteikuma iesniegšanas vai ja tam pieteikuma iesniegšanas brīdī ir konkrēti plāni izbeigt šādu darbību ne vēlāk kā divu gadu laikā no dienas, kad attiecīgajā reģionā pabeigts sākotnējais ieguldījums, kuram tiek prasīts atbalsts.</p> <p>8.5. Ikvienu sākotnējo ieguldījumu, kuru atbalsta saņēmējs ir sācis triju gadu laikā no dienas, kad ir sākti darbi pie cita atbalstītā ieguldījuma, tajā pašā statistiski teritoriālo vienību klasifikācijas (NUTS) III līmeņa reģionā, uzskata par daļu no vienota ieguldījumu projekta. Ja šis vienotais ieguldījumu projekts ir lielais ieguldījumu projekts saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 2. panta 52. punktu, atbalstu šo noteikumu ietvaros nepiešķir, ja vienotā ieguldījumu projekta attiecināmo izmaksu kopsumma pārsniedz 50 000 000 euro.</p> <p>8.6. Saimnieciskās darbības veicējs paralēlo aizdevumu šo noteikumu ietvaros var saņemt, ja tiek ievēroti Komisijas regulas Nr. 651/2014 1. panta 5. punkta nosacījumi.</p>
<p>9. Ieguldījumu reģions</p>	<p>9.1. Finansējuma saņēmējs sniedz paralēlos aizdevumus saimnieciskās darbības veicējiem, kuri ir</p>

	reģistrēti un to primārā saimnieciskās darbības vieta ir Latvijas Republikā.
10. Finansējuma saņēmēja vadības izmaksas	<p>10.1. Finansējuma saņēmēja vadības izmaksas tiek segtas no:</p> <p>10.1.1. ERAF finansējuma, ievērojot Komisijas regulas Nr.480/2014 noteiktos ierobežojumus;</p> <p>10.1.2. Paralēlo aizdevumu fondā pieejamā publiskā finansējuma atmaksām;</p> <p>10.1.3. aizdevumu procentu ieņēmumiem (Gala saņēmēju maksājumiem);</p> <p>10.2. Finansējuma saņēmēja vadības izmaksu apjoms tiek aprēķināts atbilstoši Attīstības finanšu institūcijas likuma 12.panta trešās daļas prasībām.</p>
11. Finanšu produkta izsniegšanas kārtība	<p>11.1. Saimnieciskās darbības veicējs iesniedz aizdevuma pieteikumu Finansējuma saņēmējam un komercbankā.</p> <p>11.2. Finansējuma saņēmējs pieņem atsevišķu (no komercbankām) lēmumu par paralēlā aizdevuma piešķiršanu vai noraidīšanu, pamatojoties uz projekta atbilstību valsts atbalsta noteikumiem, projekta kredītrisku, projekta dzīvotspējas novērtējumu un citiem ietekmējošiem faktoriem.</p> <p>11.3. Finansējuma saņēmējs paralēlos aizdevumus izsniedz saskaņā ar aizdevuma līgumu un subordinācijas līgumu, kas noslēgts starp Finansējuma saņēmēju, Gala saņēmēju un komercbanku vai tās meitas sabiedrību, vai saskaņā ar noslēgtajiem aizdevuma līgumiem ar saimnieciskās darbības veicējiem, kuros ir noteikts aizdevuma mērķis, procentu likme, nodrošinājums, izsniegšanas nosacījumi un atmaksāšanas kārtība, kā arī aizņēmēja tiesības un pienākumi visā aizdevuma izmantošanas laikā.</p>
12. Risku vadība	<p>12.1. Ikdienas risku vadībai un kontrolei izmanto šādas metodes un pasākumus:</p> <p>12.1.1. nosaka riska limitus konkrētiem riskiem;</p> <p>12.1.2. nosaka pilnvarojumus lēmumu pieņemšanai un darījumu veikšanai;</p> <p>12.1.3. izstrādā un uztur atbilstošas kontroles procedūras.</p>

	<p>12.2. Lai nodrošinātu līgumu nosacījumu izpildi, savlaicīgi atklātu iespējamās problēmas un to cēloņus, kā arī efektīvi atgūtu aizdevumu, Finansējuma saņēmējs regulāri veic aizdevumu uzraudzību (vismaz vienu reizi gadā apmeklējot klientu viņa darbības vietā). Regularitāte un konkrētie pasākumi ir atkarīgi no aizdevuma apjoma, kvalitātes un citiem faktoriem. Aizdevumu izmaksa pamatā tiek veikta pamatojoties uz iesniegtajiem maksājumu dokumentiem (pavadzīme, rēķins utt.), nevis aizdevums tiek ieskaitīts saimnieciskās darbības veicēja kontā.</p> <p>12.3. Tiek izmantota risku kontroles pārskatu sistēma, kas nodrošina Finansējuma saņēmēja vadībai operatīvu informāciju par darbības riskiem, to novērtējumu, kontroles procedūrām, risku limitiem un to ievērošanu.</p> <p>12.4. Finansējuma saņēmējs kredītriska segšanai tiks izmantotas Finanšu instrumentu publiskā finansējuma atmaksas pirmo zaudējumu segšanai līdz apjomam, kas noteikts procentuāli no kopējās izsniegto aizdevumu summas, balstoties uz sagaidāmo zaudējumu riska novērtējumu atbilstoši Attīstības finanšu institūcijas likuma 12.panta trešajai daļai.</p> <p>12.5. Turpmākos zaudējumus, kas pārsniedz pirmo zaudējumu noteikto robežu, sedz no Finansējuma saņēmēja pašu kapitāla.</p>
13. Atskaites	<p>13.1. Finansējuma saņēmējs nodrošina pārskatu iesniegšanu saskaņā ar noslēgto līgumu par finanšu instrumentu īstenošanu.</p>
14. Uzraudzība un audits	<p>14.1. Saskaņā ar normatīvajiem aktiem nodrošināt struktūrfondu vadībā iesaistītajām Latvijas un Eiropas Savienības institūcijām, iespējas veikt uzraudzību un kontroli, nodrošināt šo institūciju pilnvarotajiem pārstāvjiem pieeju visiem ar Projekta īstenošanu saistītajiem dokumentiem un informācijai, kas attiecas uz veicamo finanšu kontroli un auditu.</p> <p>14.2. Līgumos ar Gala saņēmējiem noteikt, ka struktūrfondu vadībā iesaistītajām Latvijas un Eiropas Savienības institūcijām, ir tiesības veikt uzraudzību un kontroli aizdevuma līguma darbības laikā un nodrošināt šo institūciju pieeju visiem ar aizdevumu saistītajiem dokumentiem un materiālajām vērtībām, kas iegādātas par attiecīgo aizdevumu.</p>

15. Publicitāte	15.1. Finansējuma saņēmējs ievēro ar struktūrfondu regulējumu noteiktās publicitātes prasības, nodrošinot pietiekamus publicitātes pasākumus, lai informētu sabiedrību un saimnieciskās darbības veicējus par finanšu instrumentu un tā sniegtajām iespējām.
16. Ieviešanas laika grafiks	Paralēlo aizdevumu pieteikumu pieņemšana ar 2016.gada 21.jūliju (attiecināšana iespējama ar 2016.gada 1.jūniju). Līgumu slēgšana līdz 2020.gada 31.decembrim.
17. Sviras efekts	17.1. Finansējuma saņēmēja plānotais finanšu instrumenta sviras efekta multiplikators ir indikatīvi 4.29 , kas ir aprēķināts kopējo piesaistīto finansējuma apjomu dalot ar izmantoto ERAF līdzekļu apjomu. Šis sviras efekta multiplikators neatspoguļo finansējumu, kas tiks piesaistīts atbalstītā projekta līmenī (Gala saņēmēja paša līdzdalība).